

overhovedet kunne spørge, har en meget fuldstændig i stål sat ideologisk holdning, der hedder, at vi skal ikke have komposterbare og spiselige emballager i Danmark, fordi emballager skal genanvendes. Og den holdning har gennem de sidste 10 år forhindret og stoppet udviklingsprojekter, forskningsprojekter på Landbohøjskolen og andre steder.

Nu har Forskningsministeriet meget modigt bevilget en lille bitte pose penge til forskning i komposterbare og spiselige emballager, men det er slet, slet ikke nok i forhold til den forskning, der burde være foregået, og hvor vi er 10 år bagud i forhold til omverdenen. Der kunne ministeren fremme det ved at lade virksomhederne have bevisbyrden, frem for at det er ministeren, der skal sidde og vurdere, om en emballage er spiselig eller komposterbar.

Så lad mig også sige omkring papir, at det er jo dumt, at alt papir bliver regnet under ét, for der er forskel på, om det er et stykke rigtigt papir, der kan genbruges, eller om det er et stykke papir, der f.eks. er glittet, lakeret eller paraffineret, så det ikke kan genbruges. Afgiften er den samme, hvad enten papiret kan genbruges eller ej. Der burde også være en forskel, sådan at man fremmer genbrugelige paptyper og papirtyper og fjerner dem, der bliver lakeret og paraffineret, eller i hvert fald lægger afgiften dér. Sådan nogle ting er med til at fremme en økologisk og miljørigtig udvikling, som der ikke er nogen der har noget imod, i hvert fald ikke når det gælder emballage.

Jeg skal gerne bistå ministeren. Ud over Fremskridtspolitik er det en af de ting, jeg ved noget om. Jeg har 7-8 hyldemeter om emnet med materiale fra hele verden omkring det, så jeg skal gerne bistå ministeren. Men lad være med at spørge i Miljøstyrelsen, for de er modstandere af det her, lige meget hvad.

Skatteministeren (Ole Stavad):

Jeg kan høre, der er mange gode spørgsmål på vej fra udvalget. Dem vil vi gøre os umage for at besvare. Men jeg må nok sige til hr. Kim Behnke, at det er altså meget svært, hvis man ikke selv er ekspert – det kan jeg så forstå hr. Kim Behnke mener han er – at give tilstrækkelig gode svar til udvalget, hvis ikke man må spørge dér, hvor ekspertisen befinder sig i centraladministrationen.

Når jeg bad om ordet, var det mest for at gøre en bemærkning til hr. Søren Kolstrup, der siger, at det udelukkende var af tekniske grun-

de, vi ikke var gået videre. Nu er det i hvert fald i den sammenhæng her en lidt bredere fortolkning af ordet tekniske. Det er udelukkende af hensyn til, at de folk, som vi har støttet os til, og som gerne skulle være dem, der ved mest om det her, ikke tør gå længere, fordi de siger, at hvis vi går videre på det nuværende grundlag, end vi har foreslået her, risikerer vi, fordi vi ikke ved tilstrækkeligt, ikke har fået undersøgt tilstrækkelig mange ting, at vi kommer til at gøre mere skade end gavn. Hvis vi går ud over incitamentet til at begrænse overflødig emballage mest muligt, risikerer vi, at vi får givet incitament til at skifte over til emballagematerialer, som skader mere end dem, man vælger i forvejen.

Så hvis det er af tekniske grunde, kan vi godt vælge ordet tekniske, men så snart vi er nogenlunde sikre på, at vi har et grundlag, hvor vi kan lave det her endnu mere miljørigtigt, har jeg givet tilsagn om, at så vil regeringens vilje ikke mangle. Det vil jeg også gerne give på skrift under udvalgsarbejdet, så de fælles målsætninger, jeg tror vi har på det her felt, er fælles målsætninger, vi kan give en styrke også i forhold til det arbejde, der skal foretages videre, for at vi hurtigst muligt kan komme videre.

Og så vil jeg foreslå, at man stiller de forskellige konkrete modeller, man måtte ønske vurderet, som spørgsmål under udvalgsarbejdet.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

14) Første behandling af lovforslag nr. L 91: Forslag til lov om ændring af lov om forskellige forbrugsafgifter. (Afgift af folier fremstillet af blød polyvinylchlorid til emballering af levnedsmidler).

Af skatteministeren (Ole Stavad).
(Fremsat 2/6 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Hugo Sørensen (S):

Til emballering af bl.a. kød anvender supermarkederne folier fremstillet af blød PVC. PVC er et olieprodukt med et højt indhold af klor. Bortskaffelsen af disse folier medfører negative miljømæssige konsekvenser, da folierne ikke genvindes, men udelukkende bortskaffes via affaldsforbrænding.

Der anvendes skønsmæssigt 700 t årlig af disse bløde PVC-folier i Danmark. Folierne til emballering af levnedsmidler skal overholde de krav, der er til levnedsmiddeleballager med hensyn til migration og udgangsstoffer. Visse levnedsmidler har meget specifikke krav til emballagens barriereegenskaber, som hidtil kun har kunnet opfyldes af bløde PVC-folier. Der er imidlertid nu udviklet alternative folier, som ikke har PVC'ens bivirkninger på miljøet ved bortskaffelse. På den baggrund foreslås en afgift på 12 kr. pr. kg PVC-folie, således at der skabes et klart økonomisk incitament til at anvende de mere miljøvenlige folier.

Mariann Fischer Boel (V):

Skatteministerens forslag om afgift på folie, der er fremstillet af det bløde PVC, minder i nogen grad om et lignende forslag, som vi også har haft i skatteministerens regi, om afgift på vækstoffremmere. For PVC's vedkommende er det heller ikke et spørgsmål om direkte sundhedsfare i forbindelse med anvendelse til emballering af fødevarer, men derimod nogle negative miljøkonsekvenser med at få bortskaffet emballagen og i det her tilfælde altså forbrændt den.

I lighed med sagen om vækstoffremmere er man også i branchen – og i det her tilfælde er det jo detailhandelen – i gang med en frivillig udfasning af brugen af det her PVC-folie, og man er i gang med at gå over til anvendelse af alternative folier, og det er selvfølgelig et initiativ, som Venstre hilser velkommen. Men nu har vi den grundopfattelse, at hvis et produkt – og det er i det her tilfælde PVC'en – er belastet med store negative miljøkonsekvenser, burde det vel egentlig være sådan, at man fastsatte en overgangsordning for derefter fuldstændig at udfase produktet i stedet for at legitimere brugen af det blot ved at lægge en afgift på.

Der er også rejst et spørgsmål i bemærkningerne til lovforslaget om problemer med lovmedholdelighed i relation til art. 95 i EF-traktaten om diskriminerende afgifter. Det er også et område, som vi vil koncentrere os lidt om for at få belyst det yderligere under udvalgsbehandlingen.

Men vi mener trods alt, at skatteministeren har et point med det her forslag, og vi tror heller ikke fra Venstres side, at der vil være nævneværdig provenugevinst. Man beregner i lovforslaget, at der skulle være et provenu på 8 mio. kr. ved uændret forbrug, men vi er da overbevist om, at forbruget, hvis det her lovforslag vedtages, vil falde væsentligt, og den udgift til at administrere ordningen, som ligger på godt og vel 2,2 mio. kr., vil i hvert fald så være dækket ind. Jeg vil i øvrigt sige, at jeg synes måske, det er en dyr administration af et så relativt enkelt forslag, men det kan vi jo prøve at vende tilbage til.

Så Venstre vil gå ind i udvalgsarbejdet med en positiv indfaldsvinkel til forslaget.

Brian Mikkelsen (KF):

Politik er også en gang imellem at tænke sig om og ikke bare lægge hovedet i blød og lade være med at tænke sig om. Vi synes, at det her forslag egentlig er fornuftigt. Undtagelsesvis synes vi, at det er fornuftigt at lægge afgifter på sådan nogle ting, for på det her område har det jo en adfærdsregulerende effekt. Vi skal væk fra at bruge PVC'en. Vi skal bruge nogle andre midler, nogle andre folietyper, som ikke forurener og sviner så meget. Så derfor synes vi, at det er et relativt fornuftigt forslag fra en relativt fornuftig socialdemokratisk skatteminister.

Men vi kunne også godt tænke os, at man fik nogle fornuftige overgangsordninger, så incitamenterne fra forretningsernes side, fra producenterens side betød, at de også kunne lave de her andre produkter.

Så vi vil altså støtte forslaget, men vil prøve at arbejde for, at der kommer nogle fornuftige overgangsordninger, så alle kan være tjent med det her forslag. Det er et godt nok forslag.

Aage Frandsen (SF):

Formålet med det her forslag er, at man udfaser anvendelse af PVC til indpakning af levnedsmidler. Det, som for os er helt afgørende her, er, at det har en adfærdsregulerende virkning, og det ideelle ved forslaget ville være, at der var

nul kroner i gevinst, så man lige så langsomt fik overflødiggjort lovforslaget.

Jeg kan sige, at det burde gælde generelt for alle grønne afgifter, at det ikke så meget er provenumæssig henseende, det drejer sig om, som det er anden form for ønske, nemlig adfærdsregulering, og det gælder det i høj grad ved det her lovforslag.

Det er et meget lille område, kan man sige, vi har med at gøre her, men vi finder, at det er helt rigtigt. Forslaget er jo en udløber af de drøftelser, der har været mellem regeringen, CD og SF om emballageafgiften. I den forbindelse havde vi gerne set, at man også havde fået mere ram på PVC, men det var af administrative grunde ikke muligt. Det er så muligt her på dette afgrænsede område, og lidt er klart bedre end ingenting.

Klaus Kjær (DF):

Da Dansk Folkepartis skattepolitiske ordfører fortsat ikke kan være til stede i salen, skal jeg på vegne af Dansk Folkeparti fremsætte følgende bemærkninger til forslaget:

Forslaget er igen et eksempel på forslag om afgifter, som alene tjener et fiskalt formål om end denne gang af beskedent omfang, men dog, mange bække små gør også en stor å.

I Dansk Folkeparti tror man ikke på, at man på denne måde kan adfærdsregulere. Vi mener, at det må være op til forbrugerne og producenterne, og det har jo også vist sig i praksis, at man er meget bevidste både fra forbrugerside og producentside omkring afskaffelse af PVC.

Som det så rigtigt blev sagt, jeg tror, det var fra fru Mariann Fischer Boel, er det jo ikke direkte sundhedsskadeligt at anvende PVC-holdig emballage til fødevarer. Det er i forbindelse med bortskaffelsesprocessen, at der måske kan frigøres noget klor. Også på det område er det jo tvivlsomt, hvor meget det påvirker miljøet med de forbrændingsanlæg og røgrensningsanlæg, man efterhånden har fået udbygget, og de krav, der bliver stillet til den slags af miljømæssige hensyn. Rent faktisk er det jo tvivlsomt, om PVC i det hele taget har en miljømæssigt skadelig påvirkning i forbindelse med bortskaffelsesprocessen.

Men som sagt, Dansk Folkeparti tror på, at det her skal ordnes ad frivillighedens vej. Forbrugerne bliver ikke gennem en afgiftspåleggelse opmærksom på, at det er et problem. Det gør de kun via oplysning, ved holdninger, og på samme måde vil de stille krav til producenterne.

Fru Jensen, der køber en pakke kød i supermarkedet, konstaterer blot, at kødet er blevet lidt mindre til samme pris, eller at prisen er blevet en lille smule højere.

Men det er ikke på den måde, man giver oplysninger til forbrugerne om det rigtige valg af emballage.

Vi tror på oplysning, frivillige aftaler, og så tror vi i øvrigt ikke, at forslaget har nogen miljøbegrænsende effekt.

Sonja Albrink (CD):

CD kan støtte dette forslag, som jo skal ses i forlængelse af det forslag, som vi diskuterede før.

Det ser ud til, at vi får en rimelig og balanceret ordning på det hele. Jeg må dog sige, at vi kender jo endnu ikke høringssvarene, og i CD vil vi gerne se, hvad høringssvarene bringer. Derfor håber jeg, at vi under udvalgsbehandlingen kan nå dette.

Men et positivt tilsagn.

Morten Helveg Petersen (RV):

Det Radikale Venstre kan støtte lovforslaget.

Der er en lang række skadelige virkninger i forbindelse med bortskaffelsen af PVC, hvorfor man pålægger en afgift på 12 kr. og samtidig tilskynder til forbrug af alternative folier.

Men det er rigtigt, som fru Mariann Fischer Boel siger: Udfasningen af PVC er i vid udstrækning allerede i gang i detailhandelen. I Det Radikale Venstres synes vi, at vi skal give en yderligere hånd med, og derfor kan vi støtte forslaget om afgiften.

Søren Kolstrup (EL):

Enhedslisten vil ikke på nogen måde være med til at retfærdiggøre brugen af PVC.

Svaret er meget klart: Der skal forbud til; der skal ske udfasning. Det er jo ikke for sjov, at det skal væk.

PVC-plast, som vikles om fødevarer, afgiver giftstoffet vinylchlorid til fødevarerne. Det ønsker vi ikke.

Og så vil jeg godt lige sige: Nu har vi altså oplevet en EU-debat, hvor man under valgkampen fik at vide fra visse hjørner af SF, fra visse miljøorganisationer, at der var stor begejstring for Amsterdamtraktatens store forbedringer af miljøgarantien.

Vi er nogle, der har ment, at det var en forkert analyse, vurdering, der lå af den miljøgaranti. Der var ikke tale om en sådan.

Så fik vi at vide: I har ganske misforstået det. Nu kan vi faktisk – det sagde hr. Svend Auken, det sagde hr. Steen Gade, og det sagde en lang række miljøorganisationer – nu kan vi med miljøgarantien i hånden begynde på udfasning, nu kan vi begynde på en national indsats.

Javel, nu venter vi andre spændt på, at man begynder på dette projekt, og så kunne man jo f.eks. tage fat i et lille bitte uskyldigt hjørne, nemlig omkring PVC-folie og PVC-plast, der vikles omkring de her fødevarer.

Og det vil vi altså sige gang på gang, når man kommer og taler om afgifter her og dér: Det, der er behov for – det gælder kemikalier, det gælder det her folie – er udfasning, det er forbud. Vi synes, at de dér partier, der virkelig har talt om den her miljøgaranti, skylder os noget. Nu er tiden kommet til at vise, at man vil forbud og udfasning.

Kim Behnke (FP):

Jeg må sige, at vi jo kan være tilfredse med, at vi i ganske mange år har haft PVC-folie. Ellers tror jeg, at de problemer, vi har oplevet med salmonella og anden madforgiftning, ville have haft et langt større omfang.

Derfor må vi sige, at polyvinylchloriden da har tjent sit formål, og hvis Enhedslisten er så bange for, at der overføres giftstoffer fra polyvinylchloriden til maden, er det ingenting i forhold til, hvad man ellers kunne have forestillet sig af madforgiftning, såfremt man ikke havde haft den mulighed.

Nu viser det sig heldigvis, at det er muligt at emballere maden med plastfolier, som ikke bygger på PVC, og den udvikling skal vi selvfølgelig fremme.

Når vi kigger på forslaget, kan vi ikke forstå, hvordan man er nået frem til de 12 kr. Der bliver redegjort for, at det er sådan, at PVC-folie koster 22 kr. pr. kilo, mens de nye folier koster 45 kr. pr. kilo, og så vil man lægge 12 kr. på. Hvorfor har man ikke et kroner-forslag fra ministeren, som bygger på, at PVC-folien rent faktisk gøres dyrere end de nye folier? Det kan vi ikke forstå, for formålet må jo være at få udfaset denne folie så hurtigt som overhovedet muligt.

Der står også i bemærkningerne, at for nogle detailhandlernes vedkommende har de nogle gamle pakkemaskiner, som kun kan arbejde med PVC, og de må så stadig væk have mulighed for at kunne købe PVC-folier. Hvorfor laver man ikke PVC-afgiften så høj, at de rent

faktisk har en besparelse ved at skifte til de nye folier, en besparelse, som kan finansiere de nye maskiner?

Så er jeg enig med dem, der har undret sig over, at den her ordning skal koste 5 årsværk og næsten 2 mio. kr. at administrere. Jeg synes, det lyder af mange penge for så lille en ordning med så lille et provenu, og da vi jo alle sammen har en forventning om, at provenuet faktisk skal udfases over de år, kan vi godt være lidt bekymrede for, hvad de 5 årsværk så skal lave derefter, og om vi fortsat hænger på de 2 mio. kr.

Derfor mener vi, at vi under udvalgsarbejdet må prøve at få afdækket, hvordan udviklingen rent faktisk er. Det oplyses jo kun skønsmæssigt, at der bruges 700 ton årligt af PVC-folier. Jeg har lagt mærke til, at ganske mange supermarkeder rent faktisk bruger det som et særligt salgsfremme, at de oplyser, at maden, fødevarerne, kødet osv. er pakket ind i PVC-fri folier, og faktisk bruger det som en ekstra reklame og ekstra incitament til at købe netop hos dem, og hvis detailhandelen har en så god og rivende udvikling i gang, er spørgsmålet, om denne ordning er værd at sætte op med de betydelige administrative og personalemæssige omkostninger, der er.

Så vi vil under udvalgsarbejdet lytte meget til, hvad detailhandelen siger, og hvis detailhandelen siger, at det i dag ikke er noget problem at fremskaffe PVC-fri plastfolier og ikke er noget problem at emballere maden ordentligt, uden at vi løber ind i problemer med madforgiftning, salmonellaspredning osv. – hvis det er budskabet fra branchen, så kan vi kun støtte op om dem, der har sagt, at så skal vi ikke begynde at tjene penge på den her afgift. Så er det bedre, at man går ind og siger, at nu er det slut med PVC, og fra den og den dato må man ikke længere emballere mad i plastfolier baseret på PVC. Vi tror, at det er den rigtige løsning frem for at ulejlige ministeren med hele det her set-up.

Men lad os se, hvad vi får oplyst under udvalgsarbejdet, og så vender vi jo tilbage her i salen ved andenbehandlingen.

Flemming Kofod-Svendsen (KRF):

Jeg synes, det er et godt forslag, ministeren har lagt frem. Man kan konstatere, at man bruger noget folie, som har en i hvert fald meget uheldig miljømæssig virkning. Så kan man også

fremstille nogle alternative folier, mere miljøvenlige, men de er dyrere.

Ved så at pålægge en afgift, så den folie, man ikke vil have brugt, ikke kan klare sig i konkurrencen, synes jeg netop, man på en god måde har brugt skattepolitikken på at fremme en rigtig miljøadfærd, og det er sådan, vi synes, at man skal bruge skattepolitikken: til at fremme miljøpolitikken, og derfor kan vi selvfølgelig støtte forslaget.

Skatteministeren (Ole Stavad):

Jeg vil gerne takke for en altovervejende positiv modtagelse af forslaget, og det betyder så også, at vi i fællesskab kan få det vedtaget inden sommerferien, og det gør jo, at vi også i den her sammenhæng får tjent miljøet.

Hermed sluttede forhandlingen, og lovforslaget overgik derefter til anden behandling.

Afstemning

Anden næstformand (Henning Grove):

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

15) Første behandling af lovforslag nr. L 114: Forslag til lov om ændring af lov om visse spil, lotterier og væddemål. (Ændring af fordelingsnøgler m.v.).

Af skatteministeren (Ole Stavad).
(Fremsat 4/6 98).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Peder Sass (S):

Dette lovforslag har som overskrift »Ændring af fordelingsnøgler m.v.«. Bag denne lille overskrift har der i de sidste par år været udspillet et mediemæssigt drama. Regnskaber har været gennemanalysert af Rigsrevision, konsulentfirmaer m.v. Ingen organisationer, som modtager

tipstilskud, har kunnet undgå at mærke, at samfundets øjne kritisk har vurderet, om de nu brugte deres bevillinger fornuftigt.

Denne proces har resulteret i en til tider fornuftig og konstruktiv dialog med de mange organisationer. Der har været mange bolde i luften, som er blevet skudt ned eller sendt til hjørnespark. Spillet har i flere situationer været gået helt i stå. Taktikken er blevet ændret, hvilket bl.a. har betydet, at mulighederne for at indføre ansvarlige VLT-spil og en bedre kontrol med de såkaldte spilleklubber henstår som en opgave til en kommende folketingssamling.

Lovforslaget indeholder ændringer, som tager udgangspunkt i en erkendelse af, at det nugældende udlodningsprincip ikke er retfærdigt for alle modtagere.

I Socialdemokratiet har vi lagt vægt på, at de organisationer, der er omsætningsmodtagere, fik justeret deres tilskud, hvilket har resulteret i, at der er tilført yderligere midler til de sygdomsbekæmpende og de sociale organisationer.

Det har ligeledes været vort mål at styrke Team Danmark i deres bestræbelser på at fremme dansk eliteidræt på en socialt og samfundsmæssigt forsvarlig måde. Lokale- og anlægsfondens formål har vi ønsket udvidet med fritidslivet og kulturområdet, hvorfor de har fået tilført flere ressourcer.

Det lykkedes ikke at komme igennem med en udviklingsfond, der skulle støtte forsøget med at udvikle unges demokratiske medleven og igangsætte fremstød over for særlige målgrupper.

Men til gengæld er der en klar opbakning til etablering af et idrætspolitisk idéprogram, hvis formål er at søge nye veje i idrætspolitikken. Alle kan søge om tilskud til projekter, så mon ikke vi kan sige, at ingen vandt, ingen tabte i debatten om ønsket til en satsning inden for udviklingsarbejdet?

Så vi kan glæde os over, at dialogen i idrætsorganisationerne forhåbentlig alligevel har resulteret i, at man i et større omfang vil påtage sig et større ansvar over for socialt belastede børn og unge.

Vi finder det i øvrigt hensigtsmæssigt, at tilskudsmidlerne overføres i faste, formålsbestemte puljer til en række øgede ministerier i højere grad end det, vi hidtil har set.

Der bliver mulighed for tættere at følge organisationernes indsatsområder og dermed en bedre mulighed for koordinering med de opgaver, som ministerierne skal løse.